

Pięcioletnia ocena jakości powietrza pod kątem jego zanieczyszczenia: SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, O₃, pyłem PM₁₀, pyłem PM_{2,5} oraz As, Cd, Ni, Pb i B(a)P w województwie opolskim

Pięcioletnią ocenę jakości powietrza wykonano w oparciu o art. 88 z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.). Kryteria do oceny okresowej (pięcioletniej) stanowią wartości górnego i dolnego progu oszacowania, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. z 2012 r. poz. 1032). W wyniku oceny dokonuje się klasyfikacji stref, odrębnie pod kątem poziomu każdej substancji, która stanowi podstawę do określenia wymagań dotyczących metod wykonywania ocen rocznych. Niniejsza ocena obejmuje lata **2009 – 2013**, jej celem jest zgromadzenie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze stref w zakresie umożliwiającym:

- ✓ dokonanie klasyfikacji stref na podstawie progów oszacowania pod kątem zaplanowania systemu ocen corocznych,
- ✓ wstępne wskazanie obszarów gdzie wartości graniczne są przekroczone lub istnieje prawdopodobieństwo ich przekroczenia,
- ✓ uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń na obszarze stref.

Oceną objęte zostały wszystkie substancje, dla których w prawie krajowym określono poziomy dopuszczalne/docelowe/celu długoterminowego w powietrzu, ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzkiego i ochronę roślin. Klasyfikacji dokonuje się w odniesieniu do obszaru strefy, obecnie, zgodnie z art. 87 ustawy Prawo ochrony środowiska strefę stanowią:

- ✓ aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys.,
- ✓ miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys.
- ✓ pozostały obszar województwa.

Oceny poziomów substancji w powietrzu ze względu na ochronę roślin dokonuje się w tych samych strefach, z wyłączeniem obszarów miast o liczbie mieszkańców wyższej niż 100 tys. i aglomeracji.

Wyniki klasyfikacji stref na terenie województwa opolskiego za lata 2009-2013 dla kryterium ochrony zdrowia

Lp.	Strefa	Ochrona zdrowia ludzkiego											
		SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM ₁₀	PM _{2,5}	As	Cd	Ni	Pb	B(a)P
1	miasto Opole	1	2	1	1	3b	3b	3b	2	1	1	1	3b
2	strefa opolska	2	1	1	3b	3b	3b	3b	2	1	1	1	3b

Wyniki klasyfikacji stref na terenie województwa opolskiego za lata 2009-2013 dla kryterium ochrony roślin

Lp.	Strefa	Ochrona roślin		
		SO ₂	NO _x	O ₃
1	miasto Opole	Nie klasyfikuje się		
2	strefa opolska	R1	R1	R3b

Klasyfikację stref w ramach oceny wstępnej wykonano według następujących założeń:

➤ dla kryterium ochrona zdrowia

- ✓ w zależności od poziomów stężeń dla **SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, PM10, PM2,5 i Pb**
 - **klasa 3b** - strefa, na obszarze której poziom stężenia substancji zanieczyszczającej jest wyższy od górnego progu oszacowania i przekracza dopuszczalny poziom tej substancji w powietrzu; istnieje obowiązek prowadzenia pomiarów intensywnych na stałych stanowiskach na obszarach przekroczeń poziomów dopuszczalnych w strefie;
 - **klasa 3a** - strefa, na obszarze której poziom stężenia substancji zanieczyszczającej jest wyższy od górnego progu oszacowania, lecz nie przekracza poziomu dopuszczalnego; wymagane jest prowadzenie pomiarów intensywnych na stałych stanowiskach;
 - **klasa 2** - strefa, na obszarze której poziom substancji zanieczyszczającej zawiera się pomiędzy górnym a dolnym progiem oszacowania; wymagane jest prowadzenie pomiarów intensywnych na stałych stanowiskach, jednak liczba stanowisk może być mniejsza niż w przypadku klas 3b i 3a. Wyniki mogą być uzupełniane informacjami z innych źródeł takich jak: pomiary wskaźnikowe, modelowanie matematyczne lub obiektywne szacowanie;
 - **klasa 1** – strefa, na obszarze której poziom substancji znajduje się poniżej dolnego progu oszacowania; wystarczające mogą być: pomiary wskaźnikowe, modelowanie matematyczne lub obiektywne szacowanie.

- ✓ w zależności od poziomów stężeń dla **As, Cd, Ni i B(a)P w pyłe PM10**
 - **klasa 3b** - strefa, na obszarze której poziom stężenia substancji zanieczyszczającej jest wyższy od górnego progu oszacowania i równocześnie przekracza poziom docelowy; istnieje obowiązek prowadzenia pomiarów intensywnych na stałych stanowiskach na obszarach przekroczeń poziomów docelowych w strefie;
 - **klasa 3a** - strefa, na obszarze której poziom stężenia substancji zanieczyszczającej jest wyższy od górnego progu oszacowania, lecz nie przekracza poziomu docelowego; wymagane jest prowadzenie pomiarów intensywnych na stałych stanowiskach;
 - **klasa 2** - strefa, na obszarze której poziom substancji zanieczyszczającej zawiera się pomiędzy górnym a dolnym progiem oszacowania; wymagane jest prowadzenie pomiarów intensywnych na stałych stanowiskach, jednak liczba stanowisk może być mniejsza niż w przypadku klas 3b i 3a, wyniki mogą być uzupełniane informacjami z innych źródeł takich jak: pomiary wskaźnikowe, modelowanie matematyczne lub obiektywne szacowanie;
 - **klasa 1** – strefa, na obszarze której poziom substancji znajduje się poniżej dolnego progu oszacowania; wystarczające mogą być: pomiary wskaźnikowe, modelowanie matematyczne lub obiektywne szacowanie.

- ✓ w zależności od poziomów stężeń **ozonu**
 - **klasa 3b** - strefa, na obszarze której poziom stężenia ozonu jest wyższy od górnego progu oszacowania i równocześnie powyżej poziomu docelowego; istnieje obowiązek prowadzenia pomiarów intensywnych (ciągłe automatyczne) na stałych stanowiskach na obszarach przekroczeń poziomów docelowych w strefie;

- **klasa 3a** - strefa, na obszarze której poziom stężenia ozonu jest wyższy od górnego progu oszacowania; lecz nie przekracza poziomu docelowego; wymagane jest prowadzenie pomiarów intensywnych (ciągłe automatyczne) na stałych stanowiskach;
- **klasa 1** – strefa, na obszarze której poziom ozonu znajduje się poniżej górnego progu oszacowania; wystarczające mogą być: pomiary intensywne na stałych stanowiskach – w ograniczonym zakresie, w połączeniu z pomiarami wskaźnikowymi, modelowaniem matematycznym lub obiektywnym szacowaniem.

➤ **dla kryterium ochrona roślin**

- ✓ w zależności od poziomów stężeń dla **SO₂ i NO_x**
 - **klasa R3b** - strefa, na obszarze której poziom stężenia substancji zanieczyszczającej jest wyższy od górnego progu oszacowania i przewyższa poziom dopuszczalny; wymagana jest przynajmniej jedna stacja na 20 000 km² z pomiarami intensywnymi na stałym stanowisku; istnieje obowiązek prowadzenia pomiarów intensywnych na stałych stanowiskach na obszarach przekroczeń poziomów dopuszczalnych w strefie;
 - **klasa R3a** - strefa, na obszarze której poziom stężenia substancji zanieczyszczającej jest wyższy od górnego progu oszacowania lecz nie przekracza poziomu dopuszczalnego; wymagana jest przynajmniej jedna stacja na 20 000 km² z pomiarami intensywnymi na stałym stanowisku;
 - **klasa R2** - strefa, na obszarze której poziom substancji zanieczyszczającej zawiera się pomiędzy górnym a dolnym progiem oszacowania; wystarczające w takiej strefie jest prowadzenie pomiarów intensywnych na stałych stanowiskach na jednej stacji pomiarowej przypadającej na 40 000 km². Wyniki pomiarów mogą być uzupełniane informacjami z innych źródeł takich jak: pomiary wskaźnikowe, modelowanie matematyczne lub obiektywne szacowanie;
 - **klasa R1** - strefa, na obszarze której poziom substancji nie przekracza dolnego progu oszacowania; wystarczające mogą być: pomiary wskaźnikowe, modelowanie matematyczne lub obiektywne szacowanie.
- ✓ w zależności od poziomów stężeń **ozonu**
 - **klasa R3b** - strefa, na obszarze której poziom stężenia ozonu jest wyższy od górnego progu oszacowania i przewyższa poziom docelowy; wymagane są pomiary intensywne na stałych stanowiskach tj. przynajmniej jedna stacja pomiarowa pozamiejska na 50 000 km²; istnieje obowiązek prowadzenia pomiarów intensywnych na stałych stanowiskach na obszarach przekroczeń poziomów docelowych w strefie;
 - **klasa R3a** - strefa, na obszarze której poziom stężenia substancji zanieczyszczającej jest wyższy od górnego progu oszacowania, lecz nie przekracza poziomu docelowego; wymagane są pomiary intensywne na stałych stanowiskach tj. przynajmniej jedna stacja pomiarowa pozamiejska na 50 000 km²;
 - **klasa R1** - strefa, na obszarze której poziom ozonu nie przekracza górnego progu oszacowania; wystarczające jest prowadzenie pomiarów intensywnych na stałych stanowiskach na jednej stacji pomiarowej (pozamiejskiej) na 100 000 km².

Pełna wersja pięcioletniej oceny jakości powietrza za lata 2009-2013 znajduje się pod [linkiem](#).